

вселенски съборъ установилъ 20 правила. Между другото той постановилъ да празноватъ Пасхата въ първиятъ въскресни денъ подиръ пролетното пълнолуние; далъ първенство предъ другите митрополити на тримата: на Римскиятъ, Александрийскиятъ и Антиохийскиятъ, и сравнявалъ съ тяхъ, не по власть, а по честь епископа на иерусалимската църква; дозволилъ на священиците, които съжили въ бракъ до ръкоположението, да си иматъ женитѣ.

Вторият вселенски съборъ билъ свиканъ въ Константинополь въ 381 година противъ лъжливото учение на бившиятъ ариански епископъ въ Константинополъ Македонии. Той отричалъ божествената природа на Третото лице на Пресвята Троица, на Св. Духа, и наричалъ Го сила служебна, тварь, или сила, подчинена на Отца и Сина. На вториятъ съборъ билъ допълненъ Никейскиятъ символъ на върата съ петътъ членъ. Въ осмиятъ членъ, противъ лжеучението на Македонии, билъ утвърденъ докладътъ за равенството и единосъщието на Бога Св. Духа съ Бога Отца и Бога Сина. Едно отъ правилата на този съборъ давало на константинополскиятъ епископъ преамущество за честь непосредствено подиръ римскиятъ епископъ.

Третият вселенски съборъ билъ въ 431 година противъ константинополския патриархъ Нестория въ гр. Ефесъ, при императора Теодосий II Й. Единъ священикъ отъ патриаршескиятъ клиръ въ своите проповѣди доказвалъ мнѣние, че Пресвята Дѣва Мария трѣбва да наричаме не Богородица, а Христородица. Несторий приель това мнѣние подъ своя защита. По неговото учение Пресвята Мария родила човѣка Христа, съ когото Богъ билъ съединенъ само нравствено, обитавалъ въ Него като въ храмъ, подобно на това както преди обитавалъ въ Моисея и въ другите пророци. За това и самаго Господа Иисуса Христа нарѣкълъ само Богоносецъ, а не Богочеловѣкъ. Св. Съборъ отхвърлилъ Несториевата ересь и опредѣлилъ да исповѣдватъ, че Г-дъ И. Христосъ е съвършенъ Богъ и човѣкъ. За това Пресвята Дѣва Мария, която Го родила по човѣчество достойно и праведно е да я наричатъ Богородица. Отъ другите постановления на събора достойно за забѣлѣжване е правилото, което утвърдило Никеоцариградския Символъ на върата и строго запрѣщава да правятъ въ него каквито и да било измѣнения и допълнения.

Четвъртиятъ вселенски съборъ билъ въ 451 год., въ гр. Халкидонъ, при императора Маркиана, противъ Евтихия. Евтихий, архимандритъ на единъ константинополски мънастиръ, билъ против-